Alþingi
Erindi nr. Þ 132/940
komudagur 21. 2. 2006

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Alþingi
Menntamálanefnd
Austustræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 21. febrúar 2006

Efni: Frumvarp til laga um háskóla, 433. mál

Frumvarpið tekur til skóla sem veita æðri menntun er leiðir til prófgráðu á háskólastigi og hlotið hafa viðurkenningu menntamálaráðuneytis. Helsta markmið frumvarpsins er skv. athugasemdum að setja almennan lagaramma um starfsemi háskóla sem tekur mið af hinni öru þróun á háskólastiginu hér á landi og erlendis undanfarin ár. Samfara henni sé mikilvægt að leggja aukna áherslu á gæðaeftirlit með háskólum og samræmingu prófgráðna til að tryggja aukinn hreyfanleika nemenda sem og aukna möguleika til samstarfs háskóla hér á landi og erlendis. Með því sé einnig skotið frekari stoðum undir gagnkvæma viðurkenningu náms. Um leið er frumvarpinu ætlað að tryggja áfram sveigjanleika í skipulagi háskóla þar sem svigrúm og sjálfstæði þeirra er í fyrirrúmi. Samtök atvinnulífsins lýsa fullum stuðningi við öll þessi markmið og almennri ánægju með frumvarpið.

Raunfærnimat og innritun í háskóla
Hér skal sérstaklega vikið að 19. grein en skv. henni skulu nemendur sem hefja háskólanám hafa lokið stúdentsprófi eða jafngildu prófi. Þá sé háskólum heimilt að innrita nemendur sem „búa yfir jafngildum þroska og þekkingu að mati viðkomandi háskóla." Á vettvangi Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins (FA) fer nú fram vinna að undirbúningi svokallaðs raunfærnimats fyrir fólk sem ekki hefur lokið framhaldsskóla. Gert er ráð fyrir að framkvæmd raunfærnimats hefjist á árinu 2007 og verði komin á fullt skrið frá og með árinu 2008, í krafti þjónustusamnings FA við menntamálaráðuneytið. Hér skal á það bent að hugsanlega væri við hæfi að gera háskólum að taka mið af slíku mati þegar ákörðun er tekin um innritun nemenda sem ekki hafa lokið stúdentsprófi eða jafngildu prófi. Væri slíkt ákvæði í anda 5. greinar frumvarpsins, þar sem kveðið er á um formleg viðmið um æðri menntun og prófgráður.

Þá segir í 19. grein að háskólum sé heimilt, að fengnu samþykki menntamálaráðuneytis, að bjóða upp á aðfararnám fyrir einstaklinga sem ekki uppfylla inntökuskilyrði í háskóla. Samtök atvinnulífsins leggja áherslu á mikilvægi þessa ákvæðis, en slíkt fyrirkomulag hefur gefið góða raun við Viðskiptaháskólann á Bifröst og við Háskólann í Reykjavík (og áður Tækniháskóla Íslands). Þessi leið inn í háskóla hefur t.d. gjarnan verið farin af iðnmenntuðu fólki og í atvinnulífinu hefur verið mikil eftirspurn eftir t.d. tæknimenntuðu fólki með slíkan bakgrunn. Fyrrnefnt raunfærnimat gæti átt við um inngöngu í slíkt aðfararnám, en ætti tæpast við um inngöngu í umrætt háskólanám að lokun aðfararnámi.

Fjármögnun
Hvað ákvæði um fjármál varðar er hér sérsakri ánægju lýst með þau ákvæði 21. greinar sem gera háskólum að aðskilja fjármögnun sí- og endurmenntunar frá annari starfsemi sem ríkið fjármagnar, enda óeðlilegt að aðrir skólar sem starfa án fjárhagslegs atbeina hins opinbera

Aðsetur: Borgartún 35, 105 Reykjavík
Sími: 591 00 00
Bréfsími: 591 00 50
Netfang: sa@sa.is
Veffang: www.sa.is

þurfi að keppa við ríkisfjármagnaða háskóla. Hvað varðar framkvæmd 22. greinar, þar sem menntamálaráðherra er ætlað að setja reglur um fjárframlög til háskóla, mælast Samtök atvinnulífsins til þess að við það verði miðað að fjármunir til kennslu miðist einfaldlega við eftirspurn af hálfu nemenda. Fjármagnið elti þannig nemendur, en sé ekki ráðstafað til einstakra skóla eða deilda óháð eftirspurn af hálfu nemenda. Loks kemur fram í frumvarpinu að kveðið skuli á um gjaldtökuheimildir í ríkisháskólum í sérlögum. Samtök atvinnulífsins ítreka þá afstöðu sína að eðlilegt hljóti að teljast að ríkisháskólum verði gert kleift að innheimta skólagjöld fyrir aukna þjónustu. Um það skal að þessu sinni látið nægja að rifja upp að það getur kostað einstakling (gjarnan með litla formlega menntun) allt að 300 þúsund krónum að taka meirapróf til aukinna ökuréttinda, á meðan heilt ár í ríkisháskóla – t.d. í því skyni að bæta við sig annarri meistaragráðu - kostar 45 þúsund krónur. Þetta er ekki eðlilegur aðstöðumunur.

Virðingarfyllst,

Gústaf Adolf Skúlason
forstöðumaður stefnumótunar- og samskiptasviðs

Aðsetur: Borgartún 35, 105 Reykjavík
Sími: 591 00 00
Bréfsími: 591 00 50
Netfang: sa@sa.is
Veffang: www.sa.is